การพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน

Developing a Home Worker Protection Law

ชนินาฏ ลีดส์*
สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
chaninatl@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน[1] มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.วิเคราะห์กฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านของไทย 2. วิเคราะห์และเปรียบเทียบอนุสัญญาและข้อแนะเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านขององค์การแรงงานระหว่างประเทศกับกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ 3. นำผลการวิเคราะห์มาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553 ให้เหมาะสมต่อไป การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการ 1. วิจัยเอกสารด้วยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ รวมทั้งข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2. สัมภาษณ์เชิงลึกหน่วยงานที่รับผิดชอบ ผู้จ้างงาน และผู้รับงานไปทำที่บ้าน 3. สัมมนากลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องโดยตรง

การศึกษาพบว่า 1. กฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านของไทยมีบทบัญญัติบางเรื่องที่ยังขาดรายละเอียดในการบังคับใช้ 2. บทบัญญัติของกฎหมายยังมีข้อบกพร่องบางประการ ทั้งในส่วนการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน การให้ความเป็นธรรมแก่ผู้จ้างงาน และกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างผู้รับงานไปทำที่บ้านกับผู้จ้างงาน 3. การบังคับใช้กฎหมายยังมีข้อขัดข้องทางปฏิบัติ และ 4. กฎหมายประกันสังคมยังมีข้อจำกัดทำให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านบางคนไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1. ควรเพิ่มบทบัญญัติในรายละเอียดที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ครบถ้วนโดยการประกาศใช้กฎหมายลำดับรองตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ 2. ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้ครอบคลุมการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน ให้ผู้จ้างงานได้รับความเป็นธรรมตามสมควร และเพิ่มกลไกในการระงับข้อพิพาทโดยผู้

[1] บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน” ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนรัตนโกสินทร์สมโภช 200 ปี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

*อาจารย์ประจำ สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระดับท้องถิ่นรวมทั้งเพิ่มเขตอำนาจศาลแรงงานให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวด้วยสิทธิและหน้าที่ระหว่างผู้รับงานไปทำที่บ้านกับผู้จ้างงานได้ 3. เพื่อแก้ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ควรบัญญัติให้อาสาสมัครแรงงาน[2] (อสร.) มีบทบาทในการช่วยเหลือพนักงานตรวจแรงงานในบางเรื่องเพิ่มขึ้น และให้มีการวางระบบข้อมูลเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านของทุกหน่วยงานในกระทรวงแรงงานให้เชื่อมต่อกัน 4. ขยายหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกันตนในฐานะผู้ประกอบอาชีพอิสระให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

Abstract

The objectives of this research on Developing a Home Worker Protection Law are: first to analyze the law of home worker protection, second to analyze and compare the ILO Conventions and Recommendations on Home Worker Protection with Thai and foreign Laws, and third to analyze and synthesize the results of the research in order to develop of the Act on Home Worker Protection, 2010 as would be appropriate. This research is a qualitative research which studies and researches relevant documents, including electronic documents both in Thai and English. This research also includes in-depth interviews with responsible governmental agencies, employers and home-based workers, as well as obtaining information and insights from seminars. Therefore this research includes both formal documents regarding relevant law and formal studies and informal feedback from the people involved.

The study found that; first, there are some provisions in the Thai Home Worker Protection Act that are still lacking in detail and specific provisions for enforcement of the Act; second, the provisions of the law also have some shortcomings in regard to the protection of home workers, fairness to hirer and weaknesses in the dispute resolution process between home workers and hirers; third, law enforcement currently has some practical problems; and finally, the restricted provisions of the Social Security law obstruct some home workers from receiving the benefits they should be lawfully entitled to. This research has resulted in several recommendations for improvement of the Thai Home Worker Protection as follows; first, provisions which are still incomplete should be corrected by the promulgation of secondary legislation as provided for by law; second, the Thai Home Worker

[2] อาสาสมัครแรงงาน คือ ผู้ที่สมัครใจทำงานให้กับกระทรวงแรงงานเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้แรงงาน นายจ้าง และประชาชนทั่วไป ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและอำนาจหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงแรงงาน ว่าด้วยอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ. 2548

Protection Act should be amended to increase the protection of home workers, to make the treatment of hirers more fair and reasonable, and to provide opportunities for local mediation in labour disputes; third, to solve the law enforcement problem, the Thai Home Worker Protection Act should be amended to allow the Labour Inspector to assist with labour volunteers, and a system of information about the protection of home workers in all departments of the Ministry of Labour should be implemented; and finally the criteria of being an insurer as an independent professional should be extended.